

KIEZEN

VOOR WAT ÉCHT TELT

IN EMMEN

Verkiezings-
programma
2022-2026

**Christen
Unie**

Kiezen voor wat écht telt in Emmen

Verkiezingsprogramma 2022-2026

ChristenUnie Emmen

Vastgesteld door de afdelingsvergadering
op 25 oktober 2021

Omslagfoto:

Beeldbank Marketing Drenthe

Foto's binnenwerk:

Richard Broekhuijzen

Fotobank ChristenUnie

Public Domain via Unsplash & Pexels

**KIEZEN
VOOR WAT ÉCHT TELT
IN EMMEN**

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022–2026

Inhoudsopgave

Inleiding: Kiezen voor wat écht telt	7
Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid	8
Gemeente zijn we samen	8
Jongeren	8
Lokale media	9
Discriminatie & racisme	9
Communicatie	9
Zorg voor vluchtelingen	9
Financiën	9
Duurzame ontwikkelingsdoelen	10
Hoofdstuk 2: Gezondheid & zorg	11
Lokaal gezondheids- en preventiebeleid	11
Zorg voor inwoners in kwetsbare situaties	11
Personen met verward gedrag	12
Mantelzorgers	12
Vrijwilligers	12
Iedereen telt mee en doet mee	12
Langer zelfstandig	13
Ouderen	13
Opvangvoorzieningen	13
Hoofdstuk 3: Meedoen op de arbeidsmarkt	14
Aan het werk	14
Armoede & preventie	15
Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd & onderwijs	16
Investeren in gezinnen	16
Effectieve ondersteuning	16
Onderwijs	17
Theoretisch opgeleiden	18
Hoofdstuk 5: Veiligheid	19
Een veilige samenleving	19
Wijkagent	19
Drugs en drank	20
Mensenhandel	20

Radicalisering	20
Ondermijning	20
Huiselijk geweld & kindermishandeling	21
Hoofdstuk 6: Wonen & Ruimte	22
Wonen	22
Strategisch bouwen	22
Ruimte	23
Hoofdstuk 7: Mobiliteit	25
Voetgangers	25
Fiets	25
Openbaar Vervoer	26
Auto's	27
Verkeersveiligheid	27
Hoofdstuk 8: Economie	28
Van grensregio naar groeiregio	28
ZZP'ers	29
Duurzaamheid	29
Werken en rusten	29
Recreatie en toerisme	29
Bloeiende binnenstad	29
Waardering van voedsel	30
Hoofdstuk 9: Energie, klimaat & milieu	31
Klimaatvriendelijk én betaalbaar	31
Afscheid van aardgas	32
Zonne- en windenergie	32
Nieuwe energie voor de industrie	32
Herbruikbare grondstoffen	32
Biodiversiteit	33
Klimaatadaptatie	33
Hoofdstuk 10: Kunst, cultuur & sport	34
Cultuurhuis Rensenpark	35
Erfgoed & kerkennisie	35
Sport	35
Gezond bewegen	35
Verenigingen	36

Inleiding : **Kiezen voor wat écht telt**

Nog steeds voelen we de gevolgen van de coronacrisis. De maatregelen hebben jong en oud geraakt in hun gezondheid, maar ook in het sociale leven. Mensen voelen zich eenzaam, depressief, of niet gehoord. Ook economisch zijn er harde klappen gevallen.

Gelukkig hebben we ook gezien dat we oog voor elkaar hebben. Als het erop aankomt weten we elkaar te vinden en te helpen.

De ChristenUnie wil bouwen aan een samenleving waarin aandacht is voor wat écht telt. We kiezen voor investeren in zorg voor elkaar, in kansen voor starters en jonge gezinnen op de woningmarkt, in een overheid die bondgenoot is van de inwoners, in een duurzame economie, en we maken keuzes die goed zijn voor Gods schepping.

Geloofwaardig

Bij het zoeken naar antwoorden laten wij ons inspireren door de Bijbel. Daarin gaat het over mensen, over samenleven, en ook over de overheid. Het geeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft. Wij geloven daarom dat christelijke uitgangspunten in de politiek relevant zijn voor de gemeente Emmen.

We beseffen heel goed dat de overheid niet alles kan oplossen. Maar de overheid is er wel om het zwakke te beschermen, om een helpende hand te bieden aan iedereen die het nodig heeft. En om ruimte te bieden aan gemeenschappen waarin mensen samen tot bloei komen.

Kiest u ook voor wat écht telt?

*'Zet je in voor de bloei van de stad
waarin je woont, want de bloei van de
stad is ook jullie bloei.'*
— Jeremia 29, 7

Roy Pruijscher

lijsttrekker ChristenUnie Emmen

1. BETROUWBARE OVERHEID

Bij de ChristenUnie staat de samenleving centraal. Een samenleving die het werk is van inwoners en maatschappelijke verbanden samen. De gemeente heeft vooral als taak de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. Dit vraagt om maatwerk: de één heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met andere kunnen, biedt de overheid een vangnet.

Bij een betrouwbare overheid hoort dat we eerlijk zijn en geen beloftes doen die niet zijn na te komen. We staan voor een transparante bestuurscultuur, waarbij politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.

Gemeente zijn we samen

De ChristenUnie wil dat inwoners verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en – samen met anderen en de overheid – de zorg

voor de samenleving oppakken. Samen zoeken hoe we de kracht van de samenleving kunnen aanspreken om te werken aan gerechtigheid.

De overheid moet openstaan voor initiatieven van inwoners, ruimte geven door minder regels en bureaucratie, en durven los te laten in vertrouwen op de eigen inwoners. De gemeente moet zorgen voor randvoorwaarden, zodat ideeën tot bloei kunnen komen en uitgevoerd kunnen worden.

Wijken en dorpen moeten eigen verantwoordelijkheden krijgen, ondersteund met eigen budgetten. De kracht van de buurt is daarbij het uitgangspunt.

Jongeren

De ChristenUnie wil jongeren betrekken bij de lokale democratie. Door samen te praten over de uitdagingen in onze gemeente, komen we met elkaar tot breed gedragen oplossingen. De beslissingen die wij nu nemen, gaan over hun toekomst.

- **Generatietoets.** Plannen van de gemeente moeten ook getoetst worden op de gevolgen voor verschillende generaties, en specifiek voor jongeren.
- De **Jongerenadviesraad** wordt beter en zichtbaarder betrokken bij het beleid van de gemeente.
- Emmen krijgt een **kinderraad** en/of kinderburgemeester.

Lokale Media

Onafhankelijke lokale media zijn belangrijk voor de lokale nieuws- en informatievoorziening. En daarmee cruciaal voor de lokale democratie. We willen een lokaal mediafonds onderzoeken, zodat kwetsbare onderdelen van de nieuwsvoorziening blijven bestaan (bijvoorbeeld onderzoeksjournalistiek, of nieuws in wijken of voor doelgroepen). De gemeente zet zich in voor de veiligheid van journalisten.

Discriminatie en racisme

Elke inwoner van de gemeente Emmen heeft recht op een rechtvaardige behandeling, ongeacht gender, afkomst, handicap of andere status. Discriminatie en racisme doen afbreuk aan die gelijkwaardigheid en vrijheid. Van etnisch profileren in onze gemeente mag geen sprake zijn.

Communicatie

Voor veel mensen wordt de samenleving complex. Veel ouderen, Nederlanders met een migratie-achtergrond en laaggeletterden vinden het vaak ingewikkeld om op tijd de juiste informatie te vinden.

De ChristenUnie wil dat de gemeente haar regels zo simpel mogelijk houdt en zo duidelijk en eenvoudig mogelijk communiceert.

Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Emmen heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om goede opvang van vluchtelingen. Mensen die huis en haard hebben verlaten, moeten een veilig onderkomen krijgen. We willen dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. En pleiten daarom voor gespreide, kleinschalige opvang van vluchtelingen. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen verdienen bijzondere aandacht.

Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen. Initiatieven vanuit de samenleving die hiervoor georganiseerd worden, verdienen aanmoediging en ondersteuning. Belangrijk is tegelijk dat nieuwkomers leren dat de Nederlandse normen en waarden leidend zijn.

Financiën

In de afgelopen jaren is het takenpakket van de gemeente flink uitgebreid en zijn de financiële risico's toegenomen. Door bezuinigingen van de rijksoverheid ligt er een grote druk op het financieel beleid. We vinden dat de gemeente voldoende geld van het Rijk moet ontvangen om de taken goed uit te voeren. Daarnaast moeten we zelf de uitgaven en inkomsten in evenwicht brengen. De ChristenUnie dringt aan op efficiënt financieel beleid en het goed in beeld hebben van risico's. We willen een financieel

gezonde gemeente, ook om aan toekomstige generaties door te geven.

Bij de verdeling van geld of eventuele bezuinigingen zet de ChristenUnie in op het behoud van posten die te maken met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, het beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen.

Duurzame ontwikkelingsdoelen

De Sustainable Development Goals (of duurzame ontwikkelingsdoelen) zijn 17 afgesproken wereldwijde doelen op het gebied van klimaat, armoede en onderwijs. De ChristenUnie wil dat onze gemeente deze doelen integreert in al het beleid. Ze zijn een mondiaal kompas om de wereld een betere plek te maken in 2030.

2. GEZONDHEID & ZORG

Elk mens is waardevol. Dat hangt niet af van je prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot bloei te komen, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is.

De ChristenUnie blijft daarom inzetten op een samenleving waarin mensen elkaar helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen die het niet op eigen kracht redden. De ChristenUnie wil in de gemeente Emmen extra investeren in preventie en vroegsignalering. Want voorkomen is beter dan genezen.

Lokaal gezondheids- en preventiebeleid

De ChristenUnie wil dat er gewerkt gaat worden aan een concreet en lokaal gezondheidsbeleid waarin inwoners, deskundigen in het sociaal domein, huisartsen, maar ook scholen en sportverenigingen betrokken zijn. Hierin moet ook een lokaal

Preventieakkoord worden opgenomen. We willen dat jongeren gezond en vrij van verslavingen opgroeien en dat de gemeente gezonde voeding, geen alcohol, niet roken en voldoende bewegen stimuleert. Voor jong en oud.

Zorg voor inwoners in kwetsbare situaties

De ChristenUnie is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal, bereikbaar en met een menselijk gezicht. De gemeente moet vol inzetten op het weghalen van schotten tussen hulp, zorg en participatie en het voorkomen en verminderen van bureaucratie. We willen dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van inwoners.

- **Integrale afwegingen** worden gemaakt in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid, enz.
- De ChristenUnie wil dat het **pgb**-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om

identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is.

De inzet van ervaringsdeskundigheid (bij de ggz, maatschappelijke zorg, mantelzorg, vluchtelingenwerk) draagt bij aan grotere deelname aan de samenleving. Daarnaast heeft het meerwaarde voor de ervaringsdeskundige zelf en vergroot het de kwaliteit van de zorg en dienstverlening van de gemeente. We willen dat de gemeente ervaringsdeskundigen inzet op diverse terreinen.

Personen met verward gedrag

Samen met de GGZ, politie en spoedeisende hulp maakt de gemeente afspraken over hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden en wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de GGZ. Ook worden afspraken gemaakt over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Voorkomen wordt dat deze mensen in een politiecel terecht komen. Daarom investeren we in **beschermd wonen** en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen. We pleiten voor inloophuizen en time-out-voorzieningen voor kortdurende opname.

Mantelzorgers

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er goed gezorgd wordt voor mantelzorgers. De gemeente Emmen moet een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning hebben, waaronder een

respijtovereenkomst. Jonge mantelzorgers verdienen specifieke ondersteuning.

Vrijwilligers

De ChristenUnie wil dat de gemeente vrijwilligerswerk faciliteert, door bijvoorbeeld een vrijwilligersbank of -loket. Het moet voor vrijwilligers, organisaties en verenigingen niet moeilijker worden gemaakt door extra regels of beperkingen.

Iedereen telt mee en doet mee

We vinden dat mensen met een beperking op alle fronten mee moeten kunnen doen. Daarom moet de gemeente het 'VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap' uitvoeren. De ChristenUnie wil een inclusieagenda voor de gemeente Emmen om zo werkelijke stappen te zetten naar de inclusieve samenleving.

- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen, de openbare ruimte en het openbaar vervoer **goed toegankelijk** zijn voor alle inwoners.
- De gemeente stelt een **toiletnorm** op, zodat er voldoende beschikbare toiletten aanwezig zijn. Om dit te bereiken stelt de gemeente ook de toiletten in gemeentelijke gebouwen open en overlegt hierover met horeca en ondernemers. Er komt een inspanningsverplichting bij ver- en

nieuwbouw om toegankelijke toiletten te realiseren.

Langer zelfstandig

Omdat steeds meer mensen met een zorgvraag langer thuis wonen, moeten woningen zo gebouwd worden dat zij ook op termijn geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Emmen daarin, samen met woningeigenaren en corporaties een grote verantwoordelijkheid heeft. De gemeente moet voldoende afspraken maken over wat geschikte en aanpasbare woningen zijn, hoeveel levensloopbestendige woningen en aangepaste zorgwoningen er gerealiseerd worden.

Ouderen

De ChristenUnie heeft oog voor ouderen in onze samenleving en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden. In overleg met de wijk, diaconieën en verenigingen wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven. Ook wordt besproken hoe ouderen (boven de 70 jaar)

standaard een bezoek krijgen vanuit het wijkteam (of vrijwilligers) om verborgen problemen, zoals eenzaamheid, op te sporen.

- Emmen wordt een **dementie-vriendelijke gemeente**, door een gerichte training (Samen Dementievriendelijk) aan te bieden, dementie in de samenleving bespreekbaar te maken en de juiste zorg en ondersteuning te bieden aan mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Opvangvoorzieningen

Er moet voldoende en adequate opvang zijn voor dak- en thuislozen. Niemand in onze gemeente slaapt buiten zijn of haar wil op straat. De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door scheiding of schulden.

3. MEEDOEN OP DE ARBEIDSMARKT

Het hebben van werk is belangrijk. Daarin kunnen onze talenten en verantwoordelijkheden tot hun recht komen en kunnen we contacten aangaan met anderen. Helaas is het hebben van werk niet voor iedereen vanzelfsprekend.

Veel mensen hebben de afgelopen periode een beroep moeten doen op de steunmaatregelen van het Rijk. Het is belangrijk dat zij hun beroep weer kunnen oppakken en uit hun bedrijf weer een inkomen kunnen halen.

De ChristenUnie vindt dat niemand in de gemeente Emmen aan zijn of haar lot mag worden overgelaten. Dat vraagt niet alleen om een goede sociale zekerheid, maar vooral om het scheppen van voorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken.

De ChristenUnie zet zich in voor een **bijstandsbeleid vanuit vertrouwen en de menselijke maat** waar mensen een fatsoenlijk inkomen hebben en zelf regie

houden over hun leven. We willen een positief bijstandsbeleid waarin mensen niet gezien worden als kostenpost, maar de kans krijgen om een bijdrage te leveren aan hun buurt en gemeenschap. De gemeente is een betrouwbare partner met vertrouwen in mensen. Regels zijn niet altijd leidend.

Aan het werk

De ChristenUnie ziet graag dat overheid, onderwijs en ondernemers samen optrekken om mensen aan het werk te helpen. We willen nieuwe projecten en ontwikkelingen ondersteunen, zoals meester-gezelconstructies of ondernemers die als mentor startende ZZP-ers op weg helpen.

- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt.
- De gemeente stimuleert vestigingsbeleid voor bedrijven waarvan de werkgelegenheid aansluit bij de plaatselijke behoefte en scholing.

Mensen met een beperking moeten ook de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, op welke manier dan ook. De gemeente geeft hierin zelf het goede voorbeeld, zorgt voor voldoende participatiebanen en maakt ook bedrijven hiervoor enthousiast. We zijn alert op het misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen. Re-integratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen moeten juist worden gestimuleerd. We willen **maximale ruimte voor alternatieve re-integratietrajecten en vormen van regelarme bijstand**.

De ChristenUnie vindt dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. De gemeente moet dan ook zorgvuldig zijn met het vragen van een tegenprestatie. Dit moet zoveel mogelijk aansluiten op de kennis en talenten van mensen en mag niet ten koste gaan van regulier werk. Mantelzorg zien wij ook als tegenprestatie.

De expertise van de Sociale Werkplaats (SW) mag niet verloren gaan. Samen met het bedrijfsleven zoekt de gemeente naar **kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken**.

Armoede & preventie

De ChristenUnie wil armoede bestrijden. Daarom moet maximaal worden ingezet op preventie en vroegsignalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht (60% van de kinderen in armoede heeft werkende ouders). We willen dat gezinnen optimaal gebruik kunnen maken van regelingen. Eén hulpverlener zorgt ervoor dat op alle fronten wordt meegedacht: werk en opleiding, maar

psychische en fysieke gezondheid zijn belangrijke factoren.

- De gemeente Emmen sluit zich aan bij de **Alliantie Kinderarmoede** en legt de verbinding met Kansrijke Start.
- Bij regelingen voor minima houdt de gemeente rekening met de groep die met hun inkomen net boven de bijstandsnorm zit.
- Er worden afspraken gemaakt met woningcorporaties en energieleveranciers over het tijdig melden van betalingsachterstanden. Er moet eerst hulp worden aangeboden voordat mensen worden afgesloten of uit huis worden gezet.
- Met scholen en (sport)verenigingen worden afspraken gemaakt om signalen van armoede te melden.

Om te voorkomen dat de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen, vindt de ChristenUnie dat de gemeente **snelle en toegankelijke schuldhulpverlening** moet bieden. De gemeente kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser. Ingewikkelde bureaucratie moet vermeden worden.

- We gaan altijd uit van vertrouwen en de gemeente moet hulp bieden bij het herstellen van een fout of bij het organiseren van een betalingsregeling.
- Bij het ontstaan van betalingsachterstanden kijkt de gemeente naar de situatie van de persoon.
- De gemeente zorgt voor **ondersteuning aan ondernemers en ZZP-ers** met schulden, door ook voor hen schuldhulp te realiseren en ruimhartige bbz-kredieten aan te bieden.
- **Voedselbanken** mogen rekenen op gemeentelijke steun.

4. GEZIN, JEUGD & ONDERWIJS

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Emmen moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis onderwijs en zorg kunnen krijgen.

Investeren in gezinnen

Stabiele, sterke en liefdevolle gezinnen vormen de veilige basis voor gelukkige kinderen die zich goed ontwikkelen. Daarom moet de geboortezorg niet alleen gericht zijn op lichamelijke, maar ook de mentale voorbereiding. Ouders moeten handvatten krijgen om te kunnen bouwen een hun relatie en het ouderschap. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig, omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen.

- **Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning** zijn laagdrempelig beschikbaar en worden via het consultatiebureau aangeboden.

- Met de jeugdgezondheidszorg en de GGD is extra aandacht voor **de eerste 1000 dagen van een kind**.
- De ChristenUnie is voorstander van initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen.

Effectieve ondersteuning

Om de veranderingen in de jeugdzorg sinds 2015 verder te doen slagen is meer nodig. Naast meer geld van het Rijk, moeten we met een bredere blik kijken naar de achtergrond van de problemen van kinderen en jongeren.

De ChristenUnie vindt het tegelijkertijd belangrijk dat we het normaliseren van moeilijkheden en zorg bespreekbaar maken. Bepaalde moeilijkheden horen bij het leven en kunnen niet opgelost worden door de overheid. Uiteraard wordt niemand met een hulpvraag de deur gewezen. Jeugdzorg moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die echt ondersteuning nodig hebben.

De ChristenUnie wil in de gemeente Emmen de kosten in de jeugdzorg beheersen, door de volgende belangrijkste punten aan te pakken:

- Scholen moeten in staat gesteld worden om te voorkomen dat kinderen en jongeren uitvallen. Waar dat toch dreigt te gebeuren is goed contact met jeugdzorg en de gemeente nodig.
- We zetten een praktijkondersteuner bij de huisarts in om jeugdigen met lichte psychosociale problematiek ondersteuning te geven.
- De residentiële jeugdzorg, waarbij kinderen al dan niet vrijwillig (tijdelijk) uit hun gezin en huis gaan, willen we afbouwen. Kinderen hebben het recht om op te groeien in een gezin. Maar soms kan dat niet en zoeken we **een pleeggezin, een gezinshuis, of een kleinschalige woonvoorziening** met sfeer en warmte in de wijk. Door daarin te investeren kunnen we zwaardere hulpverleningstrajecten voorkomen.

Onderwijs

Het onderwijs is de plek waar kinderen en jongeren zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze anderen ontmoeten. **De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs.** Dit betekent dat ouders, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente respecteert de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden.

Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie heeft zich

zowel landelijk als op lokaal niveau ingezet voor kleine scholen. Dat blijven we de komende tijd doen.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat onderwijs, overheid en arbeidsmarkt in de gemeente meer gaan samenwerken. Dat kan door actief de samenwerking te zoeken, maar ook door in haar aanbesteding te stimuleren dat plaatselijke aannemers stageplakken beschikbaar stellen. De gemeente maakt hierover afspraken met onder andere de Vereniging Parkmanagement Beheer.

De gemeente moet ook zelf het goede voorbeeld geven door stageplaatsen beschikbaar te stellen voor jongeren uit de eigen gemeente. We vragen vooral aandacht voor **stages van (v)mbo-leerlingen**.

De ChristenUnie ziet voor de gemeente een stimulerende rol, en waar nodig faciliterend, om projecten te ondersteunen die de **leesvaardigheid**

bevorderen of die pesten voorkomen. We moeten de gelijke kansen voor iedereen versterken en ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren kunnen meedoen, vooral als ouders daarvoor de middelen niet hebben.

Theoretisch opgeleiden

De aanwezigheid van een goed opgeleide beroepsbevolking is een belangrijke vestigingsfactor voor het bedrijfsleven. Daarom stimuleren we de **vestiging van de Rijksuniversiteit Groningen** in Emmen. Daarmee kunnen we het talent van theoretisch opgeleiden aantrekken en behouden.

Voor hen moet ook meer carrièreperspectief in Emmen worden ontwikkeld met meer doorgroeimogelijkheden, zodat zij hier kunnen blijven wonen en werken.

We zien een grote taak voor de gemeente om **Emmen aantrekkelijk te maken voor jongeren** zodat zij hier blijven wonen, studeren en werken. Huisvesting en de leefomgeving in het centrum zijn daarvan belangrijke onderdelen. De binnenstad moet meer aansluiten bij de wensen van jongeren en studenten.

5. VEILIGHEID

Als inwoner van de gemeente Emmen wilt u veilig kunnen leven. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Als ChristenUnie vinden we dat de vrijheden waarvan we mogen genieten ook samengaan met verantwoordelijkheden. Wij zien een grote rol voor de samenleving. Juist als het gaat om veiligheid.

Elke buurt of wijk heeft een eigen aanpak nodig waarbij inwoners betrokken moeten zijn. Juist inwoners, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Waar het op alle momenten van de dag voor iedereen veilig is om binnen en buiten te zijn.

Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan. We hebben aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleren een effectieve, op herstel gerichte aanpak van daders.

Inwoners worden, als oren en ogen van de politie, actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. **Cameratoezicht** is een prima middel, maar de ChristenUnie wil het beperkt (proportioneel) toepassen en inbedden in goede wetgeving (privacy).

- Het groeiende wapenbezit, vooral onder jongeren, moeten we een halt toe roepen.

De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. Wij willen betere voorlichting over de mogelijkheid om **anoniem aangifte** te doen.

Wijkagent

Wij hechten aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor inwoners in de wijk en de coördinerende taak binnen de politiek en gemeente om problemen in de wijk aan te pakken.

- We zetten in op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent.

Drugs en drank

Mensen zijn geschapen door God. Het kan niet de bedoeling zijn dat zij door drugs, drank, of een andere verslaving zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt raken. We willen de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs actief tegengaan en streng optreden bij overlast.

Het fabriceren van drugs gaat gepaard met illegaliteit en criminaliteit. Het dumpen van drugsafval levert enorme milieuschade op. De ChristenUnie wil dat de gemeente Emmen zich in de regio sterk maakt voor een **taskforce** om **drugs gerelateerde criminaliteit en overlast** aan te pakken.

De handhaving van de Drank- en Horecawet vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. De strijd tegen drankmisbruik voert de gemeente samen met scholen, ouders, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

Mensenhandel

De ChristenUnie wil dat onze gemeente, in samenwerking met andere gemeenten in de regio, zich inzet voor beleid tegen mensenhandel (seksuele uitbuiting, arbeids- en criminele uitbuiting). Zo voorkomen we een waterbedeffect tussen gemeenten en zijn we beter in staat mensenhandel te signaleren, aan te pakken en te voorkomen.

Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in vrijheid en veiligheid leven. Naast het beschermen van de samenleving, heeft de overheid

ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) burger. Aanpak van radicalisering bestaat daarom tegelijk uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtegoed.

Ondermijning: de verwevenheid tussen boven- en onderwereld

Ook in onze gemeente moeten we ons bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties. Zo wordt vastgoed gebruikt om crimineel verkregen geld wit te wassen. Door een oplettende houding van de gemeente kunnen we deze ontwikkelingen op het spoor komen.

Verouderde vakantieparken blijken regelmatig broeinesten van criminaliteit te zijn. Dat vraagt om (extra) handhaving en beleid. We moeten ook

voorkomen dat vrijkomende (agrarische) bebouwing in het buitengebied wordt gebruikt voor illegale praktijken.

- De gemeente Emmen komt met een '**Plan van Aanpak Ondernijning**' ter bestrijding van verwevenheid tussen de boven- en onderwereld. Dit vraagt om regionale samenwerking, onder andere met het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centrum).
- Georganiseerde (grootschalige) criminaliteit wordt bestreden met een integrale aanpak.
- Een succesvolle aanpak begint bij integer en weerbaar lokaal bestuur.

Huiselijk geweld & kindermishandeling

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen mishandeling. Want de gevolgen van mishandeling zijn groot. Geweld in huiselijk kring komt vaker voor dan we denken. Tijdens de corona-pandemie werkten mensen meer thuis en hadden minder sociale contacten. Hierdoor zijn de spanningen binnen gezinnen opgelopen en bestaat het vermoeden van meer huiselijk geweld.

Niet alleen kinderen maar ook ouderen en (ex-)partners zijn dagelijks slachtoffer. Hiervoor vragen we in onze gemeente om een stevig plan van aanpak.

Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende hulp of veilige opvang zijn.

6. WONEN & RUIMTE

Ieder mens heeft ruimte nodig. Ruimte om te wonen, te werken, te reizen en te recreëren. Maar de ruimte is beperkt en meerdere belangen vragen ruimte op. De keuzes van de ChristenUnie zijn ingegeven door het zoeken naar een balans tussen de bescherming van Gods schepping en gebruik voor ons welzijn. Duurzaam ruimtegebruik is het uitgangspunt.

Wonen

Wonen gaat over zoveel meer dan stenen stapelen. Het gaat over samenleven, over samenhang, over gemeenschappen in een straat, buurt, wijk of dorp. De ChristenUnie knokt voor de **kansen van starters** en **jonge gezinnen**, voor waardig wonen voor **ouderen**, voor **betalbaar en duurzaam wonen** voor iedereen.

De ChristenUnie wil dat de gemeente Emmen met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert. Zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw. Daarbij

bieden we ook **ruimte voor bijzondere woonvormen**, zoals tiny-houses en knarrenhofjes. Levensloopbestendige woningen zijn de norm.

Een toekomstgericht woningbeleid kent ook ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. **In Emmen wordt duurzaam gebouwd en verbouwd** (nul-op-de-meter en met zoveel mogelijk duurzame materialen). Hiervoor is een duurzaamheidslening beschikbaar. Met een wijkgerichte aanpak worden bestaande woningen verbouwd en voorzien van een duurzame warmteoplossing. **We willen energiearmoede voorkomen** en zorgen ervoor dat de woonlasten bij verduurzaming gelijk (woonlasten-neutraal) blijven.

Strategisch bouwen

Zorgvuldig ruimtegebruik vraagt om strategisch bouwen. We willen groene ruimte buiten én binnen het stedelijk gebied behouden. Daarom blijven we inzetten op slimme binnenstedelijke verdichting.

Strategisch bouwen betekent ook dat we zorgen voor een goede mix van goedkopere en duurdere woningen in dezelfde wijk. We handhaven een norm van **30-50% sociale nieuwbouw**, woningen voor kwetsbare doelgroepen en ouderen, en eventueel een aanwijzing voor huisvesting voor arbeidsmigranten. Zo zorgen we voor solidariteit tussen en in de wijken en hun inwoners.

Starters moeten in de gemeente Emmen hun wooncarrière kunnen beginnen. Daarom zetten we ons in om starters ruimte te geven op de woningmarkt. Naast de startersleningen wordt er gezocht naar nieuwe instrumenten. Zoals de mogelijkheden van 'duo-wonen' waar jongeren en senioren een grote woning delen.

De ChristenUnie wil dat de gemeente Emmen ruimte geeft aan woningcorporaties om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen binnen de ambitieuze kaders van het gemeentelijk woningbeleid. Er worden afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen, de leefbaarheid in wijken en de sociale koopsector, aantal nieuw te bouwen woningen en duurzaamheid.

Ruimte

De openbare ruimte heeft invloed op onze gezondheid: we kunnen wandelen, spelen, hardlopen of fitnessen in de buitenruimte. Ook voor ons gevoel van veiligheid, de vrijheid om anderen te ontmoeten en contacten te leggen is een goede, sociaal veilige, openbare ruimte van belang.

Ook in onze gemeente moeten we ons voorbereiden op **klimaatverandering**. Er komen meer hoosbuien en meer hittegolven. Juist bij de inrichting van de openbare ruimte kunnen we daarmee rekening houden. Door meer ruimte te geven aan water en groen wordt de gebouwde omgeving robuuster. Tegelijk geeft dit weer meer kansen voor biodiversiteit.

De ChristenUnie wil meer aandacht voor mensen die minder makkelijk hun weg kunnen vinden. Bijvoorbeeld door een visuele beperking, mensen die minder mobiel zijn of met een rollator lopen. De

bestuurders van de gemeenten moeten jaarlijks een **'toegankelijkheidswandeling'** maken met ervaringsdeskundigen. Zo ontstaat bewustzijn over het belang van toegankelijkheid in de openbare ruimte.

Ruimtelijke ordening is bij uitstek een onderwerp waar inwoners bij betrokken moeten worden. Het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving. De gemeente geeft ook **ruimte aan inwoners** om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden.

Zorgvuldig ruimtegebruik vraagt om het behoud van open landschappen. We zetten ons in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Verrommeling, versnippering en opdringerige zichtlocaties langs wegen willen we tegengaan. De ChristenUnie is tegen 'verdozing' van

het buitengebied: we verzetten ons tegen de bouw van distributiecentra in ons groene gebied.

We stimuleren **groene schoolpleinen**. Kinderen vinden een groen schoolplein leuker, mooier en prettiger, zijn geconcentreerder, rustiger, bewegen meer, zijn meer in contact met de natuur en hebben een uitdagendere speelomgeving. Daarnaast draagt een groen schoolplein bij aan het verminderen van wateroverlast, hittestress en is het goed voor de biodiversiteit.

De ChristenUnie pleit voor een goede balans tussen **duurzame energieopwekking en landschappelijke waarde**. Verkeerde keuzes kunnen zeer negatieve en langdurige consequenties voor natuur en landschap hebben. De gemeente moet daarom organisaties en bewoners uit de omgeving actief betrekken bij het uitwerken van plannen.

7. MOBILITEIT

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar. Openbaar vervoer en goede wegen zijn nodig om economische, sociale en culturele activiteiten te houden. Maar de groeiende mobiliteit mag niet ten koste gaan van onze leefomgeving.

De ChristenUnie heeft een duidelijke voorkeur in mobiliteit. Langzaam verkeer krijgt bij ons voorrang. We gebruiken, bijvoorbeeld bij de verdeling van de openbare ruimte, het **STOP-principe**: eerst **stappen** (voetgangers), dan **trappen** (fietsen), dan **openbaar vervoer**, en tot slot pas de **personenauto's**. Zo maken we onze woonomgeving ook leefbaar, veilig en duurzaam.

De ChristenUnie zet zich in voor verduurzaming (volledig CO₂-neutraal in 2040), voor het vermijden van overbodig verkeer en voor meer lopen, fietsen en openbaar vervoer. Om deze transitie te realiseren willen we investeren:

- in sociaal veilige wandelroutes,

- in meer ruimte voor de fiets met meer doorfietsroutes,
- snelle, frequente en rechtstreekse busverbindingen, en
- een goede afstemming tussen mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling.

Voetgangers

Voetpaden moeten goed toegankelijk zijn en barrières moeten verdwijnen. Op paden rond en naar openbare voorzieningen moeten voldoende bankjes zijn, zodat ook mensen geregeld kunnen rusten of elkaar kunnen ontmoeten.

Fiets

De ChristenUnie wil een **ambitieuze fietsagenda** voor de gemeente Emmen gericht op groei van het fietsverkeer. Routes moeten comfortabel zijn en voldoende breed (2 meter) om ruimte te bieden aan e-bike en bakfiets. Ook komen er meer fietsstraten waar de auto 'te gast' is. Voldoende fietsenrekken is vanzelfsprekend bij openbare voorzieningen, waarbij

we ons ook inzetten voor oplaadpunten voor elektrische fietsen.

- Met onze inwoners en organisaties gaan we de **knelpunten inventariseren**. We kijken daarbij onder andere naar comfort, veiligheid, directheid en doorstroming.
- We willen meer **snelle doorfietsroutes**, zoals tussen de Rietlanden en Veenoord / Nieuw-Amsterdam en tussen Barger-Oosterveld en Klazienaveen.
- Bij nieuwbouw of herstructurering van wijken worden deze fiets- en kindvriendelijk ingericht. Ook worden de wijken met fietsroutes onderling verbonden.

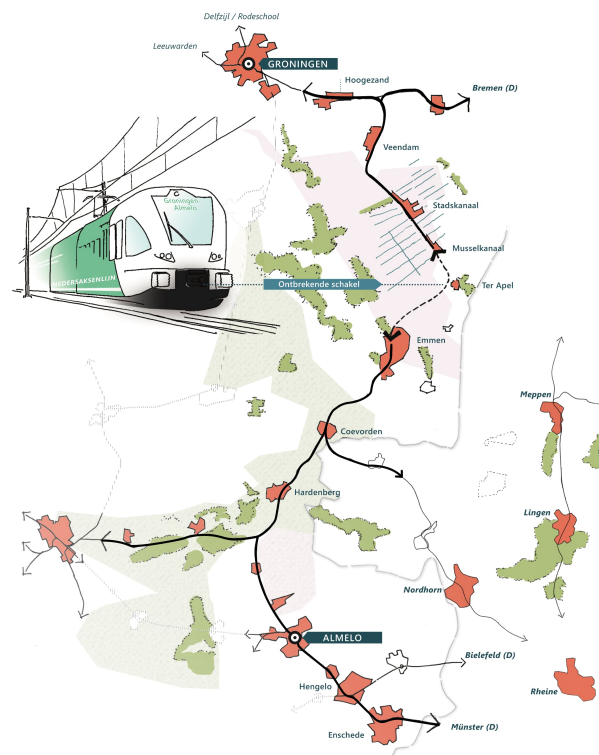
Openbaar Vervoer

We willen steviger investeren in het openbaar vervoer in de hele gemeente Emmen. Daarvoor moet de gemeente lobbyen bij het Rijk en de provincie Drenthe. Hun bijdrage is onmisbaar voor bijvoorbeeld meer vrije busbanen of de spoorverdubbeling tussen Emmen en Zwolle.

Naast investeringen in bestaand spoor wil de ChristenUnie ook dat het ontbrekende stuk tussen Emmen en Veendam wordt gerealiseerd. Met deze **Nedersaksenlijn** wordt Emmen snel verbonden met Groningen en Enschede. Met de realisatie van de spoorverbinding met Duitsland komt de bestemming Rheine in zicht, waardoor Emmen aangesloten wordt het ICE-netwerk van lange afstandstreinen. Het stationsgebied in het centrum moet geschikt worden gemaakt voor deze ontwikkelingen. Daarbij zien we

het station als een belangrijk OV-knooppunt en als visitekaartje van Emmen voor mensen die hier aankomen.

De gemeente is verantwoordelijk voor publiek vervoer, zoals het leerlingen- en Wmo-voervoer. Samen met de provincie zetten we in op slimme combinaties met het reguliere OV op plekken en tijden waar reguliere lijnen onvoldoende rendabel zijn.

Auto's

We willen de overgang naar **elektrische en waterstofauto's** stimuleren. Bij benzinstations, winkelcentra en supermarkten moet het mogelijk zijn om auto's aan de lader te zetten. Wanneer laden aan huis niet mogelijk is, moet er binnen 500 meter een openbare laadmogelijkheid beschikbaar komen. Het aantal laadpalen wordt zo uitgebreid en volgt de groei van het aantal elektrische auto's. Ook stimuleert de gemeente dat er waterstof vulpunten bij bestaande tankstations komen.

Parkeerterreinen nemen nu onnodig veel ruimte in en dragen niet bij aan een prettige leefomgeving. Bij nieuwbouw moet dat anders: zoveel mogelijk op eigen terrein en inpandig. Bestaande parkeerterreinen (van enige omvang) worden voorzien van daken met zonnepanelen om zo bij te dragen aan de klimaatopgave.

We willen dat er een **'Actieplan deelauto's'** komt dat gemaakt wordt met bewoners, bedrijven en aanbieders van deelauto's. Door dit te stimuleren kunnen we veel ruimte besparen en zetten we in op

verduurzaming van de mobiliteit. Doel is tenminste 1 deelauto per 75 woningen in 2025 en vermindering van het aantal geparkeerde auto's van inwoners met 15% in 2030.

Verkeersveiligheid

Uitgangspunt voor het inrichten van onze infrastructuur is het principe Duurzaam Veilig: uit de weginrichting blijkt de maximum snelheid en gebruikers passen hun gedrag hierop aan. Daarnaast brengen we met de Erkende Overlegpartners de knelpunten in kaart die aangepakt moeten worden.

- woonerven worden als zodanig ingericht: maximaal 15 km/u en auto's zijn te gast
- in 2030 50% minder verkeersslachtoffers (voetgangers en fietsers) ten opzichte van 2022
- meer aandacht voor veiligheid bij e-bikes en speed-pedelecs
- veilige loop- en fietsroutes naar scholen
- verkeerslessen op basisscholen

8. ECONOMIE

De ChristenUnie staat voor een economie die er is voor mensen. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, als werk en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.

De lokale overheid speelt, samen met het onderwijs en bedrijfsleven, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie.

Het 'midden- en kleinbedrijf' is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkeling van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor en is trots op de ondernemers in onze gemeente.

- De gemeente stelt zich op als partner voor ondernemers en ondersteunt het MKB en (familie)bedrijven om zich toekomstgericht te ontwikkelen. Inkoop door de gemeente is zoveel mogelijk lokaal, met voorkeur voor sociale

ondernemers en voorwaarden om kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te betrekken (social return).

- We scheppen goede voorwaarden en stimuleren maatschappelijk verantwoord ondernemerschap.
- We ondersteunen starters op de arbeidsmarkt met goede werkplekken.
- Investerings in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid zijn nodig: zowel fysiek (OV, fietspaden, etc.) als digitaal (glasvezel, 5G).

Van grensregio naar groeiregio

De economie en arbeidsmarkt houden niet op bij de gemeentegrenzen. Zelfs niet bij landsgrenzen. De ChristenUnie vindt dat mensen ruimte moeten krijgen om over grenzen heen samen te werken.

- Goede verbindingen zijn een voorwaarde. De gemeente werkt aan verbindingen via bus en trein over de grens. Ook de digitale en mobiele infrastructuur (4G en 5G) moet op orde zijn.

- De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt moet ook worden afgestemd met het aanbod over de grens.
- Zowel in het voortgezet onderwijs, als het MBO en HBO wordt Duits als tweede taal gestimuleerd.

ZZP-ers

Veel mensen werken zonder in loondienst te zijn, bijvoorbeeld als zelfstandige zonder personeel (ZZP-er). De gemeente moet volgens de ChristenUnie actief gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden om hen te ondersteunen. We moeten het voeren van een bedrijf aan huis voor de kleine ondernemer niet onnodig moeilijk maken.

- ZZP-ers worden begeleid en praktisch ondersteund, bijvoorbeeld door één goed vindbaar gemeentelijk aanspreekpunt en flexplekken in publieke ruimten.
- Voor een goede informatievoorziening en ondersteuning van ZZP-ers bepleiten we de vestiging van de Kamer van Koophandel (KvK) in Emmen.

Duurzaamheid

De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met ondernemers inzet op energiebesparing bij bedrijven en opwekking van duurzame energie. Hiervoor worden duidelijke doelen afgesproken. De omslag naar een **circulaire economie** moet worden gestimuleerd.

De bedrijven(terreinen) zijn een visitekaartje van de gemeente. Ondersteuning van de gemeente is nodig om dat te behouden. In overleg met het bedrijfsleven

moet leegstand voorkomen worden. We zetten in op herstructurering om tegemoet te komen aan veranderende behoeftes van bedrijven aan ruimte. Een ondernemersfonds of een BIZ (Bedrijven Investerings Zone) helpt ondernemers om gezamenlijk bij te dragen aan een beter ondernemersklimaat.

Werken en rusten

De ChristenUnie hecht grote waarde aan een goede balans tussen werken, zorgen en rusten. Vanuit onze christelijke levensovertuiging genieten wij van de zondag als collectief rustmoment. We zien dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs gedwongen worden hun winkel open te stellen.

- Winkeliers mogen niet gedwongen worden om hun winkel op zondag te openen. De gemeente moet dit garanderen en bewaken.
- De ChristenUnie is niet voor verruiming van de zondagopenstelling van winkels.

Recreatie en toerisme

Samen met ondernemers stimuleert de gemeente verblijfsrecreatie in en rond Emmen. Ook zetten we in op de verdere ontwikkeling van Marketing Regio Emmen om de gebiedspromotie vorm te geven.

Bloeiende binnenstad

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moeten we de komende periode inspelen. Voor het centrum zijn de detailhandel, Wildlands, het Atlas Theater en de weekmarkt bepalende

trekkers. Dat moeten we koesteren en benutten. Daarnaast let de ChristenUnie op de leefbaarheid van de overige kernen en op sociale veiligheid in en rond winkelgebieden.

De ChristenUnie bepleit een transformatie: **van winkelcentrum naar binnenstad**. Er moeten scherpe keuzes gemaakt worden om het winkelgebied te concentreren, om tot een aantrekkelijk en onderscheidende binnenstad te komen die bruist en vitaal is.

- Er komen geen winkelcentra in het buitengebied (grootschalige winkels, outletcentra) om een levendige centrum en levensvatbare middenstand te behouden.
- In kleine kernen zetten we in op het behoud van functies. Kleine winkelcentra zijn belangrijk voor de leefbaarheid en sociale contacten.

Waardering van voedsel

Het is belangrijk om te weten waar ons eten vandaan komt. Door bij te dragen aan meer lokale, biologische en gezondere producten en voedselketens kan ook de gemeente onze eetcultuur bevorderen. We stimuleren **regionale voedselmarkten** die het voedsel rechtstreeks van boeren naar inwoners brengt. Om kinderen te leren wat gezond voedsel is, brengt elke klas een bezoek aan een (circulaire) boerderij.

De ChristenUnie is trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren en tuinders. Zij werken aan goed en gezond voedsel en hebben vaak een nauwe verbondenheid met de schepping Een toekomstbestendige sector heeft een gezonde economische en ecologische basis, is innovatief, gaat verantwoord om met de bodem, grondstoffen en energie, en produceert in balans met dier en omgeving. We zetten in op **kringlooplantbouw** met korte en lokale voedselketens.

9. ENERGIE, KLIMAAT & MILIEU

Mensen zijn onderdeel van een prachtige schepping waarvan het bestaan in Gods handen ligt. De ChristenUnie wil krachtig inzetten op een hoopvolle en noodzakelijke beweging naar een duurzame economie die zich houdt aan de grenzen van wat de aarde aankan. Een economie die zich houdt aan de norm van ecologische (het leven van planten en dieren) en sociale gerechtigheid (het menselijk leven en waardig bestaan).

We willen af van olie, aardgas en kolen en ruim baan maken voor duurzame energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Auto's zonder schadelijke uitstoot en energie-neutrale huizen worden de norm. Grondstoffen willen we niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. We kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap.

- Duurzaamheid wordt integraal aangepakt en wordt in ieder beleid (waar het relevant is)

meegenomen, bijvoorbeeld met een duurzaamheidstoets.

Klimaatvriendelijk én betaalbaar

De ChristenUnie wil toe naar een lokaal vormgegeven energiesysteem van volledig hernieuwbare energie. De gemeente heeft de regie in deze lokale energietransitie en zorgt er ook voor dat iedereen de overstap mee kan maken. Energiecoöperaties maken lokaal eigendom mogelijk en verdienen praktische en financiële ondersteuning van de gemeente. Een lokaal (gemeentelijk) energiebedrijf zien we ook als optie. De gemeente moet altijd toezien op een goede verdeling tussen de lasten en de lusten.

- Isolatie van de woning is de eerste stap. Daarna volgen maatregelen als zonnepanelen en de inzet van warmtepompen of aansluiting op een warmtenet. De gemeente ondersteunt ook de minima bij het verduurzamen van hun woning.

- Participatie is ook hierin belangrijk. Omwonenden worden nauw betrokken en moeten kunnen profiteren van een project voor energieopwekking. Participatie moet voor iedereen bereikbaar zijn, ook voor inwoners met een kleinere portemonnee.

Afscheid van aardgas

Bij nieuwbouw is aardgas-loos bouwen inmiddels de norm. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een eigenaar van een bestaande woning. De gemeente Emmen moet hierop inspelen door te zorgen voor passende plannen.

- De plannen om afscheid te nemen van aardgas worden per wijk samen met de inwoners en eigenaren bepaald.
- De gemeente moet faciliteren met duurzaamheidsfondsen en -leningen.
- Bij nieuwbouw wordt de voorwaarde opgenomen dat het dak geschikt moet zijn voor het aanleggen van zonnepanelen. Ook moet standaard rekening gehouden worden met het aanleggen van laadinfrastructuur voor elektrische auto's.

Zonne- en windenergie

Voor grootschalige zonne- en windenergie hanteert de gemeente ook sociaal-maatschappelijke kaders (inspraak, participatie, gebiedskeuze) met aandacht voor:

- actieve betrokkenheid van omwonenden, grondeigenaren en belanghebbenden
- minimaal 50% lokaal eigendom
- zorgvuldige plaatsing in het landschap

- de principes van de Gedragscode Zon op Land

Bij keuzes voor het plaatsen van zonnepanelen moet de gemeente gebruik maken van de Zonnelader als objectief instrument. We willen ook dat het energienet zo wordt ingericht dat het de hoeveelheid duurzame energie aankan.

Nieuwe energie voor de industrie

De gemeente moet de lokale industrie uitdagen om samen een Energieconvenant te sluiten. Door samen te werken ontstaan nieuwe ideeën en kunnen extra stappen gezet worden om efficiënt te werken en energie te besparen. Er worden afspraken gemaakt om de uitstoot te verminderen en op welke manier duurzame energie kan worden opgewekt (bijvoorbeeld zon op dak).

Herbruikbare grondstoffen

De ChristenUnie ziet afval als grondstof. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Daarom moeten we het scheiden van afval stimuleren, ook bij scholen en

maatschappelijke organisaties. Dit helpt om de bewustwording rond het voorkomen en hergebruiken van afval, zwerfvuil en compost te vergroten. Samen met bedrijven en organisaties komt er een aanpak circulaire economie.

- Bij aanbesteding neemt de gemeente op dat grondstoffen aan het eind van de levenscyclus eenvoudig te scheiden en herbruikbaar moeten zijn.
- Hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengrstations wordt gepromoot.

Biodiversiteit

De soortenrijkdom (biodiversiteit) neemt schrikbarend af. We moeten ons tot doel stellen om de biodiversiteit te versterken. Dit willen we doen

door het stedelijk gebied te vergroenen, natuurvriendelijke maatregelen te nemen, en gemeentegrond alleen te verpachten onder strikte voorwaarden gericht op behoud of versterking van de biodiversiteit.

Klimaatadaptatie

Door extremen in het veranderende weer moeten we anders leren 'leven met water'. Samen met de waterschappen moet de gemeente werken aan een strategie om bij hoosbuien water snel af te voeren, maar om bij droogte water langer vast te houden.

10. KUNST, CULTUUR & SPORT

Kunst, cultuur en creativiteit verrijken het leven en de samenleving. De culturele en creatieve sector kan helpen als bron van verbeeldingskracht bij grote maatschappelijke vraagstukken. Het draagt bij aan het 'samen' in onze samenleving: de leefbaarheid en sociale cohesie, maar ook ons welbevinden en welvaart. Daarom zien we kunst en cultuur als een pijler onder onze beschaving.

Kunst en cultuur zijn eerst en vooral van en voor de samenleving. De overheid vervult een belangrijke rol als subsidieverstrekker, opdrachtgever en hoeder van ons culturele klimaat en erfgoed.

De ChristenUnie is voor **cultuur in de breedte: bereikbaar en betaalbaar voor iedereen**. Het is belangrijk dat er een toegankelijk aanbod van kunst en cultuur is, met name voor jongeren. Door amateurkunsten te beoefenen, ontdekken en ontwikkelen zij hun creatieve talenten. De Bibliotheek & De Kunstbeweging zijn in iedere wijk en dorp

zichtbaar aanwezig als startpunt voor informatie en persoonlijke ontwikkeling.

- De gemeente heeft de behoeften van de culturele sector goed in beeld en zorgt voor **passende en flexibele financiering**.
- We ondersteunen de culturele **amateurverenigingen** en zien hun vitale functie voor de sociale cohesie, de maatschappelijke dialoog, culturele en persoonlijke ontwikkeling.
- **Cultuureducatie voor alle kinderen**: dichtbij en betaalbaar. Kinderen uit gezinnen in armoede kunnen korting krijgen of gratis deelnemen. Dit wordt meegenomen in voorwaarden voor culturele instellingen.
- Cultuureducatie wordt beter verankerd in het onderwijs.
- We stimuleren de ontwikkeling van **nieuwe creatieve genres en disciplines voor jongeren** (zoals pop, urban culture, musical, e-culture, mode)

Om het belang van cultuur op de lokale samenleving te laten groeien, zetten we in op samenwerking. We willen betere samenwerking tussen professionele instellingen en verenigingen, tussen amateurkunsten onderling, maar ook tussen verschillende sectoren en disciplines. Daarnaast is het belangrijk om de lokale geschiedenis en identiteit voor ogen te houden. De gemeente zoekt samenwerking met lokale musea (Collectie Brands, en het Veenpark) en andere (particuliere) partijen.

Cultuurhuis Rensenpark

Het Rensenpark (de oude diertuin) moet een plaats zijn waar kunst en cultuur volop de ruimte krijgen. In verbinding met de Grote Kerk op de markt wordt het park het culturele hart van Emmen. De ChristenUnie wil een **nieuw cultuurhuis** in het park met een grote aantrekkingskracht en waar iedereen welkom is. Hierin zitten onder meer de Bibliotheek, de Kunstbeweging, Centrum Beeldende Kunst en de huidige ateliers uit het park.

Erfgoed & kerkenvisie

Erfgoed en monumenten zijn beeldbepalend in steden, dorpen en wijken. Het zijn bakens in een veranderende wereld en brengen herinneringen met zich mee. Goed onderhoud, beheer en nieuw gebruik van erfgoed en monumenten vinden we belangrijk.

- Er komt een **kerkenvisie** met als doel zoveel mogelijk kerkgebouwen in stand te houden, maar ook om kansen voor herbestemming te benutten en samen met de provincie in te zetten op behoud van het religieus erfgoed.

Sport

De ChristenUnie kiest voor een toegankelijke sportwereld waarin iedereen kan meedoen. We stimuleren de breedtesport in de gemeente Emmen en zijn er in beginsel niet voor om met gemeenschapsgeld de topsport te ondersteunen. Het faciliteren van geschikte accommodaties voor talentontwikkeling zien wij wel als een gemeentelijke rol. Wij vinden het belangrijk dat de sportaccommodaties goed onderhouden, veilig en toegankelijk zijn.

Sportverenigingen fungeren vaak als cement in de samenleving en verdienen steun. Sport stimuleert lichaam en geest tot optimale prestaties en bevordert een gezonde en vitale samenleving. De ChristenUnie pleit voor open sportclubs met een sterke relatie tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

- De gemeente stelt samen met verenigingen een **sportakkoord** op met afspraken over een positieve cultuur, inclusiviteit, discriminatie en racisme, alcohol en drugs, toegankelijkheid en vrijwilligersbeleid.

Gezond bewegen

Het is goed voor kinderen dat ze actief leren bewegen, om doelen te stellen en samen te werken in een team. Daarom willen we dat sport toegankelijk is voor alle kinderen, zonder fysieke drempels en ook voor kinderen uit een gezin met een kleinere portemonnee.

Een gezonde leefstijl met voldoende bewegen draagt ook voor ouderen bij aan zelfredzaamheid en sociaal contact. Voor hen ontwikkelt de gemeente laagdrempelige sport- en beweegprojecten.

Bij nieuwe plannen voor de omgeving wordt ruimte gemaakt om te kunnen bewegen: speelplaatsen, openbare fitnessapparaten, grasvelden, wandel- en hardlooproutes.

Verenigingen

De gemeente heeft de behoeften van sportverenigingen goed in beeld en maakt op basis daarvan een (financiële) jaarplanning. De gemeente probeert alle verenigingen op een eerlijke maar ook financieel passende manier te bedienen. Daarbij wordt rekening gehouden met een goede spreiding van voorzieningen over onze gemeente.

**Christen
Unie**
Emmen

emmen.christenunie.nl

Christen
Unie